

Yappy Smart Cities

TÉMA ČÍSLA

MESTO SA NEMENÍ ZA JEDNO VOLEBNÉ OBDOBIE

ROZHOVOR

Rozhovory so
samosprávami

str. 3–8

ZO ŽIVOTA SCK

Menej detí, menej kníh,
viac obrazoviek

str. 12

SK8

Tretí ročník
Školy regionálnych inovácií
priniesol do samospráv nové
nápady a riešenia

str. 14

MESTO SA NEZMENÍ ZA JEDNO VOLEBNÉ OBDOBIE

Keď sme pred rokmi zakladali Smart Cities klub, zdôrazňovali sme, že smart mesto nevzniká nákupom technológií. A už vôbec nie čakaním na výzvy, ktoré samospráve povedia, čo má robiť a ktoré aktivity sú práve oprávnené.

Smart mesto vzniká dlhodobým a zodpovedným vedením, kvalitnou prípravou projektov, spoluprácou s obyvateľmi a schopnosťou pokračovať v rozvoji aj cez viacero volebných období. Pred tým všetkým však musí byť jasná vízia: čím chce mesto byť o dvadsať či tridsať rokov a akú kvalitu života chce ponúknuť svojim obyvateľom.

Rozvoj mesta preto potrebuje kontinuitu. Voľby sú prirodzenou a nevyhnutnou súčasťou demokracie, ale mesto sa po každých voľbách nemôže začínať budovať od nuly.

Dobrá primátor alebo starosta nepripravuje iba projekty, ktoré stihne počas svojho funkčného obdobia otvoriť a slávnostne pri nich prestrihnúť pásku. Zodpovedné vedenie zanecháva svojim nástupcom pripravené projekty, kvalitné dáta, funkčné partnerstvá a profesionálny úrad. Zanecháva systém, na ktorom možno ďalej stavať.

Rovnako dôležitá je schopnosť otvorene pomenovať, čo sa nepodarilo, a čo by bolo možné urobiť lepšie. Priznať chybu nie je prejavom slabosti. Je to znak zrelého vedenia a predpoklad toho, aby sa mesto mohlo poučiť a posunúť ďalej.

Na mnohé rozhodnutia a pracovné postupy možno vytvoriť metodiky. Sú však aj veci, ktoré sa pred nástupom do funkcie nedajú úplne naučiť. Patrí medzi ne predovšetkým vzťah medzi politickým vedením a odborným aparátom mesta, komunikácia s verejnosťou, zvládanie prirodzeného odporu voči zmenám či schopnosť prijímať rozhodnutia, ktorých výsledky sa prejavajú až o niekoľko rokov.

K politickej kultúre patrí aj rešpektovanie práce predchádzajúceho vedenia. Nový primátor nemusí súhlasiť so všetkým, čo zdedil. Mal by však dôsledne posúdiť projekty, ktoré mesto pri-

pravovalo dlhé roky, a pochopiť dôvody, pre ktoré vznikli. Zastaviť dobrý projekt iba preto, že ho začal niekto iný, znamená stratiť čas, peniaze aj dôveru ľudí.

Úlohou Smart Cities klubu preto bude aj naďalej pomáhať mestám zachovávať kontinuitu, prepájať politické rozhodovanie s odborným zázemím a prenášať skúsenosti medzi samosprávami.

Sme pripravení pomôcť mestám:

- Dostať smart agendu do PHSR a ďalších strategických dokumentov
- Vytvoriť realistický projektový zásobník
- Vybrať vhodný Living Lab alebo pilotný projekt
- Nájsť odborných, realizačných a finančných partnerov
- Preniesť a prispôsobiť skúsenosti z iných miest
- Pripraviť projekty na budúce európske a národné výzvy
- Merať ich výsledky a úspešné riešenia pripraviť na replikáciu.

Dobré mesto nevznikne za štyri roky. Za štyri roky však možno vytvoriť víziu, pripraviť kvalitné projekty a vybudovať systém, vďaka ktorému sa bude mesto zlepšovať dlhodobo – bez ohľadu na to, kto bude po ďalších voľbách sedieť na radnici.

Vladimír Jurík

POVAŽSKÁ BYSTRICA: Digitalizácia služieb, aktívna komunita a reálne inovácie pre občanov

Primátor Považskej Bystrice doc. PhDr. PaedDr. Karol Janas, PhD. v rozhovore približuje, ako mesto pristupuje k digitalizácii služieb od mestskej aplikácie, bikesharingu až po smart skrinky so športovými potrebami. Vysvetľuje, prečo je kľúčové zjednodušovať ľuďom kontakt s úradom, ako úspešne funguje participatívny rozpočet „Mesto si ty“ a v čom vidí hlavný prínos výmeny skúseností v rámci Smart Cities klubu.

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

Považská Bystrica má svoje špecifiká. Je pomerne členitá, máme viacero mestských častí a dlhodobo riešime otázky dopravy, mobility či dostupnosti služieb. Za najdôležitejšie preto nepovažujem jedno konkrétne technologické riešenie, ale postupnú digitalizáciu služieb mesta tak, aby boli pre ľudí jednoduchšie, dostupnejšie a praktickejšie.

Postupne sme zaviedli viacero takýchto riešení, od mestskej aplikácie a možnosti platiť parkovné elektronicky, cez bikesharing až po mapový portál, ktorý využívame pri správe mestského majetku. Vyskúšali sme si aj menšie pilotné projekty, napríklad smart skrinky so športovými potrebami, ktoré si môžu ľudia požičať priamo pri ihrisku prostredníctvom aplikácie.

Pre mňa je podstatné najmä to, aby sme mesto postupne nastavovali tak, že občan nemusí rozmýšľať nad tým, ako funguje úrad, ale čo najviac vecí dokáže vyriešiť jednoducho, rýchlo a ideálne aj bez osobnej návštevy mestského úradu.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Pri spätnom pohľade si myslím, že sme mohli byť v niektorých oblastiach odvážnejší a najmä rýchlejší. Samospráva má množstvo zákonných povinností, procesov a obmedzené finančné aj personálne možnosti, takže zavádzanie nových riešení niekedy trvá dlhšie, ako by sme si želali.

Vidím tiež priestor na ešte väčšie zapájanie ľudí do prípravy zmien. Máme skúsenosť, že keď občanom vytvoríme dobrý priestor na spolourozhodovanie, dokážu ho využiť. Napríklad do participatívneho komunitného rozpočtu „Mesto si ty“ sa v roku 2026 zapojilo hlasovaním 7 410 ľudí. Do budúcnosti by som preto chcel, aby sme ľudí ešte viac zapájali aj pred zavedením nových riešení. Nielen im povedať, čo mesto pripravilo, ale viac sa ich pýtať, čo im chýba a čo by im skutočne pomohlo. Pretože niekedy môže byť najlepším smart riešením úplne jednoduchá vec, ktorú si človek za stolom na úrade nemusí všimnúť.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Najväčší prínos Smart Cities klubu vidím vo výmene skúseností. Pre samosprávu je vždy veľmi cenné vidieť, čo funguje v iných mestách, aké chyby už niekto pred nami urobil a aké riešenia sa osvedčili v praxi.

Keď sme do Smart Cities klubu vstupovali, naším cieľom bolo práve získavať nové nápady a inšpirácie pre modernejšie a efektívnejšie fungovanie mesta. Klub vytvára priestor, kde sa stretávajú ľudia zo samospráv s odborníkmi a kde sa nehovorí iba o technológiách, ale predovšetkým o tom, ako môžu inovácie reálne pomáhať ľuďom.

Páči sa mi aj to, že zároveň si z týchto stretnutí nemusíme priniesť hotové riešenie. Niekedy stačí myšlienka, ktorú si následne prispôbime našim podmienkam. Pretože to, čo funguje v Bratislave, Prahe alebo v švédskom meste, nemusí fungovať rovnako v Považskej Bystrici.

A práve v tom vidím najväčšiu hodnotu tejto spolupráce. Rozširuje nám možnosti, ako nad rozvojom mesta premýšľať, a zároveň nám pomáha vyberať riešenia, ktoré majú zmysel práve pre Považskú Bystricu a jej obyvateľov.

Lubomír Glasa

SENICA: Dynamické riadenie dopravy a inteligentné svetelné križovatky

Viceprimátor Senice Mgr. Filip Lackovič v rozhovore približuje, ako mesto v rámci projektu „Smart plán“ vyriešilo plynulosť a priepustnosť najvyťaženejšej mestskej križovatky. Vysvetľuje, ako navzájom komunikujúce svetelné signalizácie skracujú čas prejazdu vozidiel, čo by pri spätnom pohľade doplnil o kamerovú analytiku a v čom vidí hlavný prínos spolupráce so Smart Cities klubom.

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

V rámci projektu „Smart plán mesta Senica“ sa mesto sústredilo na oblasť dynamickej dopravy ako na ťažiskovú tému, konkrétne na

zlepšenie priepustnosti a plynulosti najvyťaženejšej mestskej svetelnej križovatky. Vďaka smart riešeniu dokážeme dnes regulovať frekvencie vozidiel v jednotlivých smeroch podľa hustoty vozidiel, s prepojením na signalizáciu na priechodoch pre chodcov aj svetelnú signalizáciu vzdialenejšieho prechodu. Svetelné križovatky v jednom smere teraz „komunikujú“ a tak znižujú čas prejazdu vozidiel cez mesto.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Čo sa týka hlavnej križovatky, zapojili by sme od začiatku do riadenia dopravy aj analytiku kamerového systému a hľadali by sme cestu na vyriešenie svetelného odpočítavania červej a zelenej aj u dynamicky riadenej križovatky.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Klub nám pomáha „otvoriť oči“ a ukazuje nám už zavedené a v praxi fungujúce riešenia.

Lubomír Glasa

TRNAVA: Dátovo-analytická platforma, sprístupňovanie otvorených dát a rozhodovanie na základe čísel

Primátor Trnavy JUDr. Peter Bročka, LL.M. v rozhovore vysvetľuje, ako mesto buduje svoju dátovo-analytickú platformu, využíva stovky IoT senzorov v teréne a rozširuje optickú sieť. Dozvieme sa, ako Trnava prepája dáta z rôznych oblastí pre lepšie rozhodovanie a vyššiu bezpečnosť, prečo je dôležité spájať technológie s jasnou dátovou stratégiou a akú úlohu pri výmene skúseností zohráva Smart Cities klub.

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

Za najdôležitejšie považujem vybudovanie dátovo-analytickej platformy mesta Trnava. Týmto projektom bezprecedentne rozširujeme dátový ekosystém našej samosprávy. Jeho súčasťou je zber údajov pomocou širokého spektra IoT zariadení, viac ako dvesto senzorov v teréne, dobudovanie optickej dátovej siete mesta a vybudovanie analytickej platformy s vysokou výpočtovou kapacitou, ktorá umož-

ňuje spracovávať a analyzovať veľké množstvo nazbieraných dát. Údaje z rôznych oblastí tak môžeme postupne prepájať a hľadať medzi nimi súvislosti, ktoré by pri oddelenom pohľade izolovaných mestských systémov zostali skryté.

Súčasťou riešenia je aj sprístupnenie otvorených dát a publikovanie relevantných informácií prostredníctvom smart portálov mesta. Obyvateľ tak nemá byť iba pasívnym príjemcom služby, ale môže lepšie rozumieť tomu, čo sa v meste deje, a zapájať sa do jeho fungovania a rozhodovania.

Smart riešenia vnímam ako príležitosť opierať sa pri rozhodovaní o reálne dáta a zároveň aj ako nástroj na zvyšovanie bezpečnosti a odolnosti mesta. Ak máme kvalitné a aktuálne informácie o fungovaní mesta, dokážeme lepšie reagovať na mimoriadne situácie, dopravné problémy, environmentálne javy či iné udalosti, ktoré môžu ovplyvniť každodenný život jeho obyvateľov.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Vždy sa dá niečo spraviť lepšie. Dôležité je poučiť sa a chyby neopakovať. Keby sme začali dnes, ešte dôslednejšie by sme od začiatku prepájali technologickú časť projektu s dlhodobou dátovou stratégiou mesta – teda s tým, aké údaje chceme systematicky získavať, ako ich budeme využívať, ako ich sprístupníme a ako budeme merať, či nám skutočne pomáhajú robiť lepšie rozhodnutia.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Smart Cities klub je pre Trnavu dôležitý najmä ako priestor na výmenu skúseností. Pri inovatívnych projektoch je veľmi užitočné nielen hovoriť o vlastných riešeniach, ale aj otvorene diskutovať s ľuďmi z iných miest o tom, čo fungovalo, čo nie a na čo si treba dať pozor. Spolupráca v rámci klubu nám umožňuje porovnávať prístupy, získavať nové podnety a zdieľať skúsenosti.

Lubomír Glasa

BANSKÁ BYSTRICA: Smart city nie je len o technológiách, ale najmä o dátach a lepšom riadení

Banská Bystrica investovala viac ako milión eur do inteligentných križovatiek na ceste I/66, ktoré dávajú prednosť autobusom MHD. Primátor Ján Nosko hovorí, že ďalším krokom mesta je systematickejšia práca s dátami, podľa ktorých chce presnejšie riadiť dopravu, energetiku aj verejné financie.

MESTO BANSKÁ BYSTRICA

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

Ak hovoríme o smart riešeniach v Banskej Bystrici, za dôležité považujem najmä projekty v oblasti dopravy a energetiky. Práve tieto oblasti majú priamy vplyv na každodenný život obyvateľov a zároveň ponúkajú veľký priestor na využitie moderných technológií.

V doprave sme sa zamerali prioritne na projekt modernizácie cestnej dopravnej signalizácie križovatiek na ceste I/66 za viac ako milión eur. Vybudovali sme inteligentné križovatky, ktoré umožňujú efektívnejšie riadenie dopravy a priniesli do nášho mesta najmodernejší systém inteligentného riadenia s aktívnou preferenciou vozidiel MHD, kamerovým systémom a dispečingom.

Druhou významnou oblasťou je smart energetika. Pri obnove budov zavádzame diaľkové riadenie a smart metering, budujeme fotovoltické elektrárne, s cieľom následného zdieľania elektrickej energie. Dávame si záležať na zbere a analýze dát, ktoré nám umožňujú lepšie identifikovať možnosti úspor a efektívnejšie hospodáriť s verejnými prostriedkami. Práve prepájanie technológií, dát a praktického riadenia mesta vnímam ako jeden zo základov konceptu Smart City.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Myslím si, že v Banskej Bystrici postupujeme pri zavádzaní smart riešení plánovane a koncepčne. Preto by som dnes nepovedal, že by som niektoré z realizovaných rozhodnutí zásadne menil.

Ak sa však na naše skúsenosti pozriem späť, väčšiu pozornosť by som venoval kvalitnejšiemu a intenzívnejšiemu zberu dát. Tie sú dnes jedným z najdôležitejších nástrojov pre efektívne riadenie mesta. Nestačí totiž technológie iba zaviesť, potrebujeme vedieť získané dáta správne vyhodnocovať, prepájať a následne využívať pri rozhodovaní.

Do budúcnosti preto vidím priestor aj pre ďalšie smart projekty, ktoré nám umožnia získavať relevantné dáta a pracovať s nimi systematickejšie. Ak dokážeme dáta premeniť na informácie využiteľné pri riadení mesta, môžeme robiť rozhodnutia presnejšie, efektívnejšie a s lepším využitím verejných zdrojov.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Najväčším prínosom je podľa mňa samotné poslanie Smart Cities klubu, teda výmena informácií, skúseností a príkladov dobrej praxe medzi samosprávami. Každé mesto rieši podobné výzvy, ale často k nim pristupuje trochu inak. Práve možnosť pozrieť sa na skúsenosti iných samospráv, diskutovať o tom, čo funguje a čo sa naopak v praxi ukázalo ako problematické, je veľmi cenné. Smart City podľa mňa nevzniká izolovane v jednom meste. Potrebná je spolupráca, zdieľanie skúseností a otvorená komunikácia medzi samosprávami, odborníkmi a partnermi. Aj v tomto vidím význam Smart Cities klubu.

Lubomír Glasa

ŽILINA: Smart mobilita, Digitálne dvojča a riadenie dopravy na základe dát

Primátor Žiliny Mgr. Peter Fiabáne v rozhovore približuje, ako mesto využíva smart mobilitu, preferenciu MHD na križovatkách a budovanie Digitálneho dvojčata na plynulejšiu a bezpečnejšiu dopravu. Vysvetľuje, prečo je dôležité spájať samostatné dáta do jedného funkčného celku a aký prínos malo pre Žilinu spoluporiadanie summitu inDays Žilina 2026 v spolupráci so Smart Cities klubom.

Mesto Žilina

1. Ktorú smart aktivitu považujete vo svojom meste za najdôležitejšiu?

Za najdôležitejšiu považujem smart mobilitu a riadenie dopravy na základe dát. Cieľom technológií nie je kupovať drahé „hračky“, ale šetriť ľuďom čas a zvyšovať ich bezpečnosť.

Skvelým príkladom z praxe je preferencia MHD na svetelných križovatkách – semafor spozná prichádzajúci autobus či trolejbus a upraví signál tak, aby prešiel plynulo, čím skracujeme zdržania v zápchach. Zároveň rozvíjame služby pod hlavičkou SPINE, ktoré Žilincania vidia denne cez plánovač trás na smart.zilina.sk prepájajúci MHD a bicykle BikeKIA, tabule s odchodmi spojov na stanici či inteligentné parkovanie na Bulvári.

Všetky tieto prvky – od viac ako 90 dopravných senzorov až po smart osvetlenie – postupne spájame do Digitálneho dvojčata mesta – živého 3D modelu mesta, ktorým chceme v budúcnosti napríklad nasimulovať dopady dopravných obmedzení, rozkopávok či zmien v signálnych plánoch ešte predtým, než ich zrealizujeme v uliciach. Nerobíme tak „pokusy“ na obyvateľoch, ale rozhodujeme sa na základe presných čísel.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Najväčšie poučenie je, že množstvo samostatných systémov tvorí bariéry. V minulosti vznikali rôzne dobré projekty – GIS, senzory, kamerový systém či dátové siete – no fungovali oddelene. Dnes vieme, že pridaná hodnota vzniká až vtedy, keď si systémy dáta navzájom odovzdávajú.

Preto už nenakupujeme nové izolované technológie, ale spájame to, čo už máme. Projekt ako EnCLOD ukazuje presne túto cestu: zbierané dáta o plynulosti dopravy integrujeme do jedného mestského prostredia.

Zároveň, digitalizácia musí mať veľmi konkrétny ľudský rozmer. Nejde teda len o ply-

nulú dopravu pre autá, ale najmä o bezpečnosť našich detí na priechodoch pre chodcov a pri školách. Presne na to využívame dopravné dáta a preventívne analytické nástroje – aby sme rizikové miesta spoznali a zabezpečili skôr, než na nich vzniknú nebezpečné či kolízne situácie.

3. V čom je pre samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Členstvo v klube pre nás nie je o teoretických diskusiách, ale o budovaní partnerstiev. Najlepším dôkazom bol májový summit inDays Žilina 2026, ktorý sme spoluorganizovali. Spojili sa na ňom samosprávy, inovatívne firmy, Žilinská univerzita a inovačné centrum INOVIA.

Pre Žilinu to malo okamžitý praktický dopad. Práve vďaka kontaktom z tohto podujatia sa nám otvorila možnosť zapojiť mesto do európskej iniciatívy LDT4SSC, ktorá sa zameriava na lokálne digitálne dvojčatá. Žilina funguje ako „živé laboratórium“ – máme dáta aj univerzitu, no práve cez Smart Cities klub získavame medzinárodné know-how a prístup k novým projektovým príležitostiam.

Lubomír Glasa

BRATISLAVA-PETRŽALKÁ: Smart športoviská, automatizácia a efektivita bez výdavkov navyše

Starosta mestskej časti Bratislava-Petržalka Ján Hrčka v rozhovore vysvetľuje, ako automatizácia, smart kamery a online rezervácie znižujú náklady na prevádzku športovísk. Zistite, ako Petržalka generuje financie na údržbu bez obmedzovania zliav pre deti či seniorov a v čom je pre ňu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom.

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovačné riešenie považujete vo svojej mestskej časti za najdôležitejšie?

Aktuálne sú to napríklad procesy, ktoré nám v mestskej časti Petržalka pomáhajú výrazne znižovať náklady spojené s prevádzkou našich vonkajších športovísk, športových hál, hokejovej arény, plavárni či školských bazénov. Online predaj vstupeniek a permanentiek alebo vytváranie rezervácií na diaľku prostredníctvom pár klikov vo svojom mobile a automatizované systémy prevádzky či vstupy cez unikátne QR kódy v kontexte bezpečnostných riešení priamo na mieste v podobe smart kamier

a snímačov takmer úplne nahrádzajú dovtedy potrebné personálne kapacity. Aj vďaka tomu dokážeme optimalizovať prevádzku petržalských verejných športovísk po finančnej stránke tak, že dokážu generovať potrebné príjmy na pokrytie svojej bežnej údržby a dokonca aj časti budúcich investičných nákladov. A to všetko bez toho, aby sme museli zasahovať do oklieštenia bezplatných prenájmov pre deti z našich škôl alebo športových klubov, prípadne ponuky výrazne zľavneného vstupného pre našich seniorov, telesne znevýhodnených alebo tých z nás, ktorí najviac potrebujú podporu zo strany svojej samosprávy.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

S najväčšou pravdepodobnosťou by sme pri spätnom pohľade na doterajšie úspechy v tejto oblasti dokázali s aktuálnymi skúsenosťami a poznaním viaceré projekty prepájať systematickejšie od samého začiatku. V snahe ešte lepšie pracovať s dostupnými dátami a vy-

hodnocovať ich v prospech ďalších potrebných a pozitívnych zmien. Na druhej strane, vytváranie unikátnych riešení na mieru konkrétnych projektov nám umožnilo tieto riešenia prinášať omnoho flexibilnejšie, rýchlejšie a lacnejšie. V niektorých ohľadoch to však pri komplexnom vyhodnotení dodatočných nákladov nie vždy platí, a práve v týchto špecifických veciach sme sa poučili a snažíme sa ich už robiť takpovediac lepšie od počiatočnej fázy.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Myslím si napríklad, že tých najšikovnejších kolegov a kolegyn z nášho úradu ešte väčšmi motivovala v aplikácii riešení z iných samospráv, pričom zároveň platí aj opačný efekt, kedy sa naše riešenia snažíme doručovať a prezentovať spôsobom, ktorý okrem reálnej inovácie dokáže byť aj ďalšou inšpiráciou aj pre iné mestá, obce či mestské časti.

Lubomír Glasa

ŠALA: Od inteligentných kamier a senzorov po udržateľnú mobilitu a klimatické opatrenia

Moderné technológie v Šali chránia bezpečnosť, šetria energiu a pomáhajú obyvateľom v každodennom živote. Primátor Mgr. Jozef Belický v rozhovore približuje kľúčové inovatívne riešenia mesta, oceňované projekty v oblasti bezpečnosti a ekológie aj význam výmeny skúseností v rámci Smart Cities klubu.

Mesto Šala

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

Za najdôležitejšie nepovažujem jedno riešenie, ale prístup, v ktorom technológie slúžia ľuďom. Majú chrániť ich bezpečnosť, zdravie, ale taktiež aj zefektívniť fungovanie samostatnej samosprávy.

Vyzdvihnem tie, ktoré majú najväčší prínos u nás, v Šali. Inteligentný kamerový systém s rozpoznávaním ŠPZ pomáha mestskej aj štátnej polícii. Sensorové stanice nepretržite merajú prachnosť, hlučnosť a plyny a ľudia tieto dáta vidia v reálnom čase na LED tabuliach priamo v uliciach. Ďalej tu máme parkovacie senzory,

ktoré ukazujú voľné miesta na exponovaných parkoviskách v meste.

V Šali šetrimo vďaka LED osvetleniu a fotovoltaike na viacerých mestských budovách náklady na energiách. Ako prvý na Slovensku vôbec sme mestskej polícii nasadili výhradne elektromobily a elektrobuses využívame aj v rámci MHD. Inovatívni sa snažíme byť aj sprostredkovane, a to napríklad pre našich seniorov, ktorých v projekte Digitálni seniori učíme pracovať s tabletmi.

Som nesmierne rád, že o týchto aktivitách a inováciách reflektujú aj tituly ako Komunálny líder pre oblasť SMART a Félix Business Award v kategórii Samospráva pre budúce generácie, ktoré putovali v posledných rokoch práve do Šale.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Často nás brzdi čas. Od nápadu po realizáciu prejde niekedy aj niekoľko rokov. Projekt treba pripraviť, povoliť, verejne obstaráť a nájsť naň financovanie. Pri technológiách je to dvojnásobne citlivé, pretože kým sa riešenie dostane do ulíc, technológia sa medzitým posunie na novú úroveň.

Potenciál, kde chceme v Šali zabráť, vidím napríklad v prispôbovaní sa zmene klímy. Preto už teraz plánujeme opatrenia na zadržiavanie dažďovej vody priamo v uliciach, ktoré chceme premietnuť aj do realizácie.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Do klubu sme vstúpili v roku 2017 a ako prioritu sme si zvolili smart mobilitu. Najväčší prínos vidím vo výmene skúseností. Samosprávy tu otvorene zdieľajú, čo funguje a čo nie, takže sa nemusíme učiť len na vlastných chybách.

Porovnanie s ostatnými mestami nám zároveň ukazuje, kde sme silní – napríklad v bezpečnosti a vnútromestskej cykloprevaze. A, naopak, ukazuje aj miesta, kde sa môžeme inšpirovať u kolegov, napríklad pri spomínaných klimatických opatreniach. Smart Cities klub vnímam ako komunitu ľudí a samospráv, ktoré chcú mestá posúvať reálne, nie iba na papieri. A preto som rád, že je Šala jeho členom.

Lubomír Glasa

DUBNICA NAD VÁHOM: Smart manažment dát, vlastná optická sieť a úspora energií o 30 %

Primátor Dubnice nad Váhom Mgr. et Mgr. Peter Wolf v rozhovore približuje, ako inteligentné zhromažďovanie dát pod jednou strechou pomohlo mestu zefektívniť procesy a prinieslo dodanie v hodnote 1 milióna eur. Vysvetľuje aj plánované využitie optickej siete a verejného osvetlenia pre IoT senzory, budovanie inovačného centra, výsledky online monitoringu energií a prínos výmeny skúseností v rámci Smart Cities klubu.

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

Ako najdôležitejšie vnímam také riešenia, ktoré prinášajú konkrétny úžitok obyvateľom a zároveň nám ako samospráve umožňujú lepšie a efektívnejšie riadiť mesto.

Ako najprínosnejšie pre zefektívnenie procesov považujem inteligentné zhromaždenie dát z rôznych vstupov pod jednou strechou v systéme tzv. smart manažmentu dát. Vidíme v ňom všetky dôležité informácie o demografii, inžinierskych sieťach, stavbách, infraštruktúre či zeleni.

Umožňuje nám efektívnejšie rozhodovanie na základe reálnych údajov a dát, nie odhadov, ale aj celkové zrýchlenie procesov či elimináciu chýb. Tento systém nám za uplynulé tri roky tiež umožnil dodanie v hodnote 1 milióna eur.

Aktuálne rozvíjame aj projekt senzorov/radarov na monitorovanie dopravy, zabehnuté už máme senzory kvality ovzdušia či odpadového hospodárstva.

Za mimoriadne dôležité však považujem aj vytváranie podmienok na rozvoj inovácií. Práve preto vzniká v našom meste inovačné centrum, ktoré prepája samosprávu, akademické prostredie a podnikateľský sektor. Spomeniem tiež budovanie vlastnej optickej siete, prepojenej s verejným osvetlením, čo nám umožní vytvoriť zo stĺpov verejného osvetlenia nosiče IoT zariadení na zber ďalších dôležitých dát ako podkladu pre pokročilé AI spracovanie údajov.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Zrejme by sme o niečo skôr pristúpili k on-line monitoringu spotreby energie v našich mestských budovách. Po tom, čo sme tak urobili, sme identifikovali neočakávaných najväčších „žrútov“ energie a dokázali sme zrealizovať také opatrenia na zníženie ich energetickej náročnosti, ktoré nás medzročne vedú k úspore energií až o 30 %.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Neoceniteľným prínosom je vzájomná inšpirácia na základe príkladov dobrej a fungujúcej praxe z domáceho i zahraničného prostredia v rámci aktivít Smart City Akadémie. Často totiž v prostredí samospráv netreba vymýšľať koleso, iba fungujúce riešenie prispôbiť potrebám daného mesta. Smart Cities klub vytvára priestor na spoluprácu a ukazuje, že moderné a inovatívne mesto nevzniká izolovane, ale vďaka partnerstvám, odvahe skúšať nové veci a spoločnej vízií.

Lubomír Glasa

PÚCHOV: Moderná kompostáreň, zelené odpadové hospodárstvo a inovácie v doprave

Primátorka Púchova JUDr. Katarína Heneková, M.B.A. v rozhovore približuje, ako nová mestská kompostáreň pomáha Púchovu spracovávať biologicky rozložiteľný odpad, šetriť náklady a naplňať princípy cirkulárnej ekonomiky. Hovorí aj o modernizácii autobusových staníc s preferenciou MHD, o výzvach pri zapájaní občanov do prípravy projektov a o prínose osobných stretnutí v rámci Smart Cities klubu.

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

Určite ich je viac a nevieme vybrať najdôležitejšiu, ale jednou z najvýznamnejších je určite výstavba Kompostárne mesta Púchov, ktorá zásadným spôsobom pomohla v rozvoji odpadového hospodárstva.

Nová kompostáreň je moderné zariadenie, ktoré spracováva BRO z domácností a verejných priestranstiev. Tento odpad sa následne premieňa na kompost prostredníctvom kontrolovaného procesu, ktorý zabezpečuje optimálne podmienky pre rozklad materiálov. Výsledkom je kvalitný kompost. Kapacita kompostárne je 1 600 ton/rok (1 000 ton zeleného

odpadu a 600 ton biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu „BRKO“).

V kompostárni sa nachádzajú spolu tri boxy, v ktorých dochádza k procesu kompostovania. Biologicky rozložiteľný odpad sa po dovezení do kompostárne roztrieď, poseká, rozdrví, zmieša a uloží do dozrievacích boxov. Čerstvo dovezený odpad sa uloží na plochu vyhradenú pre príjem čerstvého biologického odpadu. V prvom boxe sa odpad uloží po dobu 2 týždňov. Po 2 týždňoch sa materiál presunie do ďalších dvoch kompostovacích a hygienizačných boxov, kde strávi minimálne ďalšie 4 týždne. Po 6 týždňoch kompost dozrieva na špeciálnych plochách ďalších 8 týždňov. Po dokončení celého procesu vzniká kvalitný kompost. Ten sa preosieva na požadovanú veľkosť. Väčšie kusy sa vracajú späť do procesu ako štartér obohatený o užitočné mikroorganizmy.

Mesto Púchov, ako držiteľ titulu Enviro-mesto, sa rozhodlo vybudovať kompostáreň s cieľom posilniť ochranu životného prostredia a ovzdušia. Okrem environmentálnych prínosov však zohrala rolu aj úspora nákladov, keďže doteraz mesto riešilo vývoz bioodpadu cez externých dodávateľov. Vybudovaním vlastnej kompostárne chce mesto predísť zvyšovaniu poplatkov za

odpad. Táto kompostáreň je zároveň kľúčovým prvkom v naplňaní princípov cirkulárnej ekonomiky, ktorú mesto aktívne podporuje.

Za veľmi významné investície považujeme autobusové stanice, ktoré sa v priebehu 4 rokov podarilo v meste zrealizovať, resp. jedna z nich je tesne pred dokončením, pričom významným prvkom je preferencia hromadnej dopravy s príslušnými signalizačnými zariadeniami a digitálnymi infotabulami.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Participatívne rozhodovanie, teda väčšie prepojenie na občanov ešte v čase prípravy projektu, aj keď to nie vždy prináša požadovaný efekt vzhľadom na rôzne požiadavky občanov mesta, ktoré sú častokrát nerealizovateľné.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Za veľmi prínosné považujem všetky stretnutia, najmä osobné, ktoré prinášajú iný pohľad na riešenie niektorých problémov a vždy vítam aj predkladané príklady inovácií v iných mestách.

Lubomír Glasa

NOVÉ ZÁMKY: Centrálne dátová platforma a inteligentné kamery ako základ moderného riadenia mesta

Primátor Nových Zámkov PhDr. Mgr. art. Otokar Kleina, ArtD. v rozhovore približuje, ako mesto plánuje zefektívniť svoje riadenie prostredníctvom centrálnej mapovej platformy a inteligentných kamerových systémov. Hovorí aj o výzvach pri financovaní smart projektov a o tom, v čom vidí prínos spolupráce so Smart Cities klubom.

Nové Zámky

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

Za najdôležitejšie smart aktivity - inovatívne riešenia v meste Nové Zámky považujeme: modernizáciu riadenia mesta Nové Zámky prostredníctvom vytvorenia centrálnej mapovo-aplikačnej platformy založenej na digitálnom geomodeli mesta a prostredníctvom implementácie inteligentných kamerových systémov

na vybraných dopravných uzloch, vjazdoch a výjazdoch z mesta a v školských zónach. Potreba realizácie vychádza zo súčasného stavu, v ktorom mesto využíva viaceré samostatné agendové, evidenčné a čiastkové informačné systémy bez vzájomnej on-line integrácie dát, čo obmedzuje možnosti komplexného analytického vyhodnocovania údajov, strategického plánovania, operatívneho riadenia a kvalifikovaného rozhodovania. Vytvorilo by sa jednotné dátovo-integračné prostredie pre vybrané agendové, dokumentačno-listinné, lokalizačné, obrazové a technologické údaje mesta a umožní ich správu, vizualizáciu a analytické vyhodnocovanie v územno-lokalizačných súvislostiach. Výstupy budú určené najmä pre zamestnancov a odborné útvary mestského úradu, vedenie mesta, mestskej polície, organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ako aj pre odbornú a laickú verejnosť. Zámerom je tiež dosiahnuť

významné zlepšenie kvality života všetkých občanov prostredníctvom systémových riešení a racionalizácie agendy inteligentného rozvoja miest a regiónov v podmienkach Slovenskej republiky.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Pri spätnom pohľade by sme sa skôr snažili získať nenávratné finančné prostriedky na smart aktivity a inovatívne riešenia.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Spolupráca so Smart Cities klubom bola pre mesto Nové Zámky prínosná v rýchlejšom a flexibilnejšom zavedení – implementovaní smart aktivít a jednotlivých inovatívnych riešení.

Lubomír Glasa

HLOHOVEC: Prepojený systém digitálnych služieb, smart odpadov a modernej infraštruktúry

Primátor Hlohovca Mgr. Ivan Baranovič, MPH v rozhovore vysvetľuje, ako mesto buduje prepojený systém digitálnych služieb, od aplikácie VIDANTO a AI chatbota Taibot až po inteligentný zber odpadu a úsporné LED osvetlenie. Približuje aj výzvy spojené s financovaním inovácií a význam výmeny skúseností v rámci členstva v Smart Cities klube.

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

Za najdôležitejšie nepovažujeme jedno riešenie, ale postupné budovanie prepojeného systému moderných služieb, ktoré obyvateľom uľahčujú kontakt s mestom a zlepšujú ich informovanosť. Významným krokom bolo zavedenie mestskej aplikácie VIDANTO s SMS a e-mailovými notifikáciami. Na webe aj v aplikácii funguje AI chatbot Taibot dostupný 24/7. Digitalizáciu dopĺňa digitálna úradná tabuľa KIOSK, bezplatné Wi-Fi zóny, portál Odkaz pre starostu a participatívny rozpočet cez online platformu e-grant.

Za toto prepojenie technológií získal Hlohovec ocenenie Digitálny TIGER a stal sa finalistom súťaže Komunálny líder 2026 v oblasti SMART.

Smart riešenia využívame aj pri správe infraštruktúry. Modernizácia verejného osvetlenia na LED technológiu znížila spotrebu energie o viac ako polovicu a systém sa riadi automaticky podľa astrokalendára. V odpadovom hospodárstve monitorujeme naplnenosť kontajnerov na sklo cez aplikáciu Sensoneo a ultrazvukové senzory. Aktuálne zavádzame čipovanie zberných nádob a v ďalšej etape plánujeme váženie odpadu z domácností aj firiem s cieľom získať presné dáta a spravodlivejšie nastavovať systém zberu.

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Pri spätnom pohľade vidíme najväčší priestor v ešte lepšom prepájaní jednotlivých smart nástrojov, aby získané dáta pomáhali pri každodennom rozhodovaní a dlhodobom plánovaní mesta, napríklad pri doprave, parkovaní, správe zelene či klimatických opatreniach.

Najväčšou výzvou zostáva finančná náročnosť zavádzania smart riešení. Dôležité je

dôkladne vyhodnocovať prínos investícií a vyberať projekty s najväčším praktickým efektom. Zároveň je pre nás kľúčové zachovať aj tradičné možnosti komunikácie, aby bola samospráva rovnako dostupná aj pre ľudí, ktorí digitálne technológie nevyužívajú.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Hlohovec je členom Smart Cities klubu od roku 2018. Spoluprácu vnímame predovšetkým ako priestor na výmenu praktických skúseností, získavanie odborných poznatkov a inšpirácie. Významnou témou pre nás bola smart energetika, ktorá sa premietla do modernizácie verejného osvetlenia.

Zdieľanie skúseností s inými mestami nám pomáha vyhnúť sa chybám a efektívnejšie využívať verejné zdroje. Oceniť musíme aj prepájanie samospráv s odborníkmi, pričom Hlohovec bol napríklad hosťiteľom workshopu Smart City Academy. Od klubu očakávame odborné poradenstvo a metodickú podporu pri dlhodobom budovaní udržateľného mesta.

Lubomír Glasa

LUČENEC: Nová parkovacia politika a inteligentná kontrola v uliciach mesta

Primátorka Lučence PhDr. Alexandra Pivková v rozhovore približuje novú reguláciu parkovania, virtuálne karty a smart aplikáciu mestskej polície na kontrolu úhrad. Hovorí aj o potrebe predvídateľnejšej podpory z národnej úrovne a o prínose výmeny skúseností v rámci Smart Cities klubu.

MESTO
LUČENEC

1. Ktorú smart aktivitu alebo inovatívne riešenie považujete vo svojom meste za najdôležitejšie?

Mesto Lučenec zaviedlo novú parkovaciu politiku, čo predstavuje krok smerom k modernejšiemu a prehľadnejšiemu systému parkovania v centre mesta a v časti Rúbanisko II, kde sa spolu nachádza viac než 1000 parkovacích miest.

Parkovacia politika zabezpečuje funkčnú reguláciu parkovania, poriadok v parkovaní, prehľadný systém parkovania, presne vyznačené parkovacie miesta, nové spôsoby úhrady

parkovného, efektívnejšiu kontrolu a efektívnejšie využitie zisku z parkovného.

Cieľom je zabezpečiť parkovanie v súlade so zákonom, spravodlivé využívanie parkovacích miest, lepšiu dostupnosť služieb v centre mesta a vyšší komfort obyvateľov aj návštevníkov.

Mestská polícia je vybavená aplikáciou, ktorá im umožňuje v reálnom čase vstupovať do databáz a evidencií. Po naskenovaní evidenčného čísla vozidla tabletom hliadka zistí, či má vozidlo uhradené parkovné. Ak parkovné uhradené nie je, môže hliadka pristúpiť pomocou aplikácie k vyplňaniu všetkých potrebných záznamov pre objektívnu zodpovednosť, alebo sa môže rozhodnúť na vozidlo umiestniť zadržiavacie zariadenie.

Moderná „smart“ technika s automatickou identifikáciou vozidiel, ktoré nemajú zaplatené parkovné, umožňuje rýchlejšiu, presnejšiu a systematickejšiu kontrolu, čo prispieva k vyššej disciplinovanosti vodičov.

Zavedené sú moderné spôsoby úhrady parkovného. Okrem hotovosti a platobných kariet v nových automatoch je možnosť platiť cez mobilnú aplikáciu alebo SMS. Parkovacie karty

sú virtuálne, bez potreby umiestňovania za čelné sklo vozidla (podobne ako diaľničné známky).

2. Čo by ste pri spätnom pohľade chceli alebo dokázali urobiť lepšie?

Pri snahe o vytvorenie funkčného ekosystému Smart riešenia by samosprávam bolo značne nápomocné predvídať oblasti plánovanej podpory z národnej úrovne z dôvodu kvalitnej prípravy interných systémov samospráv na rozšírenie a prepájanie smart služieb s cieľom efektívneho a funkčného sprístupnenia komplexných smart riešení pre užívateľov.

3. V čom je pre Vašu samosprávu prínosná spolupráca so Smart Cities klubom?

Spolupráca so Smart Cities klubom je pre mesto Lučenec prínosom hlavne v oblasti zdieľania a výmeny skúseností so zavádzaním moderných smart technológií v jednotlivých samosprávach s cieľom skvalitnenia a zvýšenia komfortu obyvateľov a návštevníkov mesta.

Lubomír Glasa

V Dubnici nad Váhom vzniká inovačné centrum DUB-LAB. Z eurofondov získalo 6,24 milióna eur

Dubnica nad Váhom sa stáva dejiskom výnimočného projektu. Mesto oficiálne spúšťa inovačné centrum DUB-LAB, ktoré je podľa jeho generálneho riaditeľa Vladimíra Ondrejičku prvým centrom takéhoto rozsahu na Slovensku. Na jeho prevádzku a rozvoj získala samospráva nenávratný finančný príspevok vo výške 6,24 milióna eur z Programu Slovensko.

ZMYSLOPLNÁ INVESTÍCIA DO BUDÚCNOSTI REGIÓNŮ

Podpora vzniku moderných inovačných centier má pre Slovensko kľúčový význam. Ako priblížil minister Samuel Migal, investícia do takýchto projektov má prinášať reálnu pridanú hodnotu a zjednodušovať procesy v územiach: „Ide o európske peniaze, ktoré by mali byť naozaj využívané efektívne, a efektívne znamená s vyššou pridanou hodnotou. Ak sme investovali európske peniaze v hodnote viac ako 6 miliónov eur do tohto inovačného centra, prirodzene sa očakáva, že táto investícia sa vráti v podobe inovácií, materiálnych vecí či nových aplikácií, ktoré dokážu zlepšiť pracovný proces alebo mechanizmus.“

Minister zároveň poukázal na európske výzvy, v rámci ktorých sú podobné centrá veľkou výhodou pri zapájaní výskumníkov a inovatívnych expertov do riešení presahujúcich hranice Slovenska.

STRATEGICKÝ KROK PRE MESTO A JEHO OBYVATEĽOV

Pre Dubnicu nad Váhom, ktorá s približne 22 000 obyvateľmi patrí k menším mestám, ide o historický míľnik. Primátor Peter Wolf zdôrazňuje, že projekt má veľký presah na celý región: „Pre nás je tento projekt veľmi významný a prináša podporu akademického aj podnikateľského sektora a samosprávy. Chceli sme zobrať inšpiráciu zo zahraničia, kde takéto projekty fungujú a prinášajú výsledky s cieľom zlepšovať kvalitu života, a to nielen v mestách, ale aj regionálne a celospoločensky.“

Mesto sa dlhodobo zameriava na tvorbu priaznivého prostredia, vrátane rozvoja nájomného bývania a podpory startupov a začínajúcich firiem. DUB-LAB má fungovať ako katalyzátor, ktorý priláka ambiciózných

ľudí a prepojí lokálny trh s medzinárodnými príležitosťami.

DÁTOVÉ RIADENIE A KONCEPT LIVING LAB V PRAXI

Účelom projektu je vytvoriť, rozvinúť a stabilizovať regionálny inovačný ekosystém v dubnickom a ilavskom regióne a v Trenčianskom samosprávnom kraji prostredníctvom prepájania verejného, akademického, podnikateľského a neziskového sektora.

Ako vysvetlil Vladimír Ondrejička, veľkým prínosom bude práca s dátami a ich premietnutie do reálnych rozhodnutí samosprávy: „Dubnica je lídrom v oblasti zberu dát. Máme k dispozícii veľmi veľa užitočných dát, ale nemáme ich správne upratané a pripravené na to, aby nám slúžili na reálne rozhodovanie o tom, aké investície urobiť, aký bude ďalší vývoj a ktoré riešenia sú efektívne. Chceme vedieť porovnávať a hľadať efektívnejšie riešenia.“

DUB-LAB zároveň prináša princíp Living Labu, ktorý funguje ako reálne testovacie prostredie pre inovatívne služby priamo s obyvateľmi. Nové riešenia sa tak nebudú navrhovať len od stola, ale overia sa v každodennom živote mesta skôr, než sa zavedú vo väčšom rozsahu. Zozbierané dáta a výstupy budú slúžiť aj vysokým školám zapojeným do projektu na aktivity vedy, výskumu a vzdelávania budúcich profesionálov.

SILNÍ PARTNERI A PREPOJENIE AKTÉROV V REGIÓNĚ

Na projekte sa podieľajú tri univerzity: Univerzita Komenského v Bratislave, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a Slovenská technická univerzita v Bratislave. Partnermi centra sú aj Smart Cities klub a Slovak Smart City Cluster. Spoločne tak pokrývajú všetky štyri sektory, na ktorých je projekt postavený: samosprávu, akademickú obec, podnikateľov a občiansku spoločnosť.

PREPÁJANIE SEKTOROV A TESTOVANIE V PRAXI

Na spolupráci sa podieľa aj Smart Cities klub, ktorý dlhodobo prepája samosprávy s odborníkmi a inovatívnymi riešeniami pre mestá a obce. Vladimír Jurík poukazuje na to, že ambíciou nie je len teoretizovať, ale prinášať reálne výsledky overené aj v zahraničí: „Nechceme byť tí, ktorí šíria iba teoretické

poznatky, ale radi by sme prinášali praktické skúsenosti. Inovačné centrum má výhodu v tom, že dokáže inovácie produkovať, vymýšľať ich a preklápať teoretické poznatky do praktických realizácií.“

Práve v tom vidí klub najväčšiu pridanú hodnotu centra pre ďalšie slovenské mestá. Riešenia, ktoré sa osvedčia v Dubnici nad Váhom, môžu slúžiť ako inšpirácia a overený model aj pre iné samosprávy podobnej veľkosti.

SPOLUPRÁCA ZALOŽENÁ NA DÔVERE

O význame spolupráce jednotlivých sektorov hovorí aj Maroš Finka zo Slovak Smart City Cluster. Poukazuje na takzvaný model quadruple helix, teda prepojenie samosprávy, akademickej obce, podnikateľov a občianskej spoločnosti: „Často hovoríme, že je veľmi dôležitý proces spolupráce, spoluprotvorby, spoluprodukovania a spoliimplementácie, aby bolo zavedenie inovácie úspešné.“

Dodáva, že základom je dôvera: „Základom úspešnosti každého projektu je spolupráca, ktorá je založená na vzájomnej dôvere. A práve tieto procesy a priama komunikácia napomáhajú a urýchľujú zavedenie inovácií priamo do spoločenskej praxe a zapojenie obyvateľov do ich vývoja.“

Ako príklad úspešného fungovania spomína projekt STICS (Smart Transformation and Innovation Consortium Slovakia), ktorý už druhý rok prináša inovácie priamo do praxe slovenských samospráv.

PRIESTORY A PRVÉ AKTIVITY UŽ ČOSKORO

Inovačné centrum sídli v budove bývalej základnej školy na Partizánskej ulici, ktorú samospráva v roku 2024 zrekonštruovala práve na tento účel. V súčasnosti prebieha obsadzovanie pracovných pozícií a materiálové a technické zariadenie objektu.

Prvé konkrétne aktivity sa očakávajú už v najbližších týždňoch, plná prevádzka od začiatku budúceho roka. Centrum ponúkne coworkingový priestor pre startupy a podnikateľov a talentový program pre stredné školy, ktorý spojí vzdelávanie, mentoring a prepojenie na partnerov. DUB-LAB už teraz spolupracuje s Taiwanom a pripravuje memorandá o spolupráci s ďalšími inovačnými centrami.

Lubomír Glasa

Ako si vedú naši pätnásťroční žiaci vo výsledkoch testovania PISA zverejnených OECD v septembri?

Výsledky 15-ročných žiakov v testovaní vo vybraných krajinách EÚ (v bodoch).

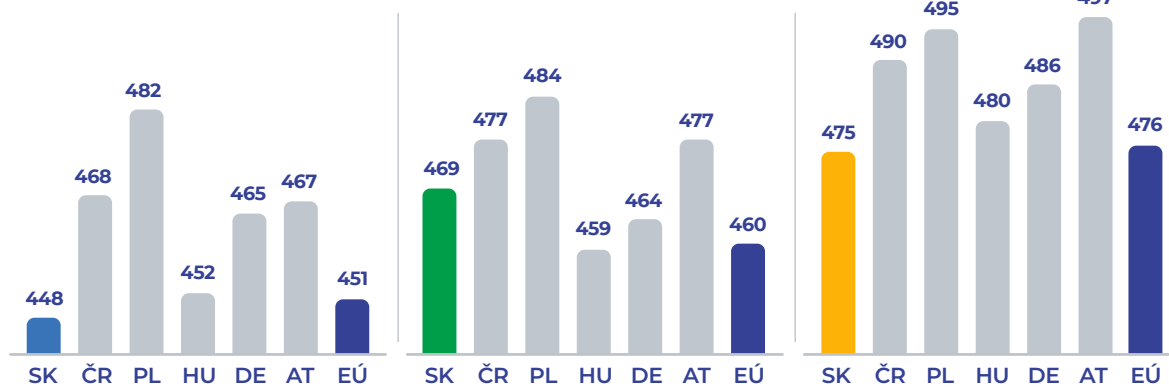
Čitateľská gramotnosť

Matematická gramotnosť

Prírodovedná gramotnosť

Zdroj: OECD PISA, NÚCEM, MŠVVaM SR | Dataslide 1_10/2026

SLOVENSKO 2025

 448 bodov

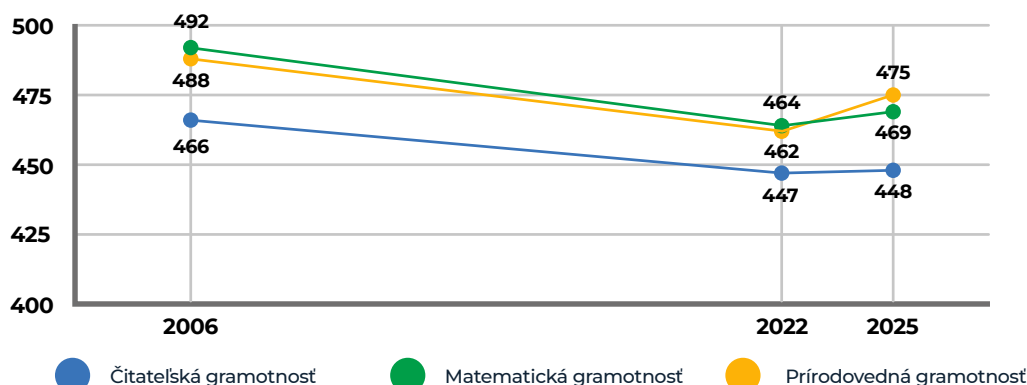
 469 bodov

 475 bodov

+19 bodov
oproti roku 2022

Ako sa výsledky testovania PISA zmenili v čase a sme na tom rovnako ako pred 20 rokmi?

Vývoj výsledkov Slovenska v testovaní PISA (v bodoch).

Zdroj: OECD PISA, NÚCEM, MŠVVaM SR | Dataslide 2_10/2026

ZMENA 2006 - 2025

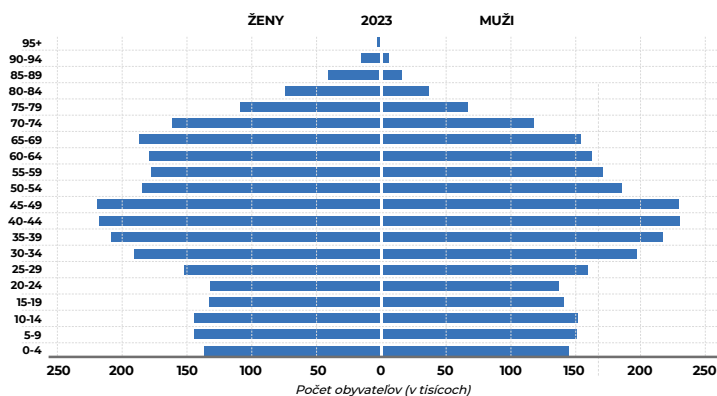
 -18 bodov
čitateľská gramotnosť

 -23 bodov
matematická gramotnosť

 -13 bodov
prírodovedná gramotnosť

Slovensko starne, rodí sa menej detí a je viac seniorov?

Veková štruktúra obyvateľov Slovenska - súčasnosť a prognóza na rok 2080.

PROGNÓZA V roku 2080 by počet obyvateľov SR dosiahol hodnotu menej ako 4,69 milióna osôb. V najpravdepodobnejšom scenári sa očakáva **pokles počtu obyvateľov** za obdobie 2022-2080 zhruba o **752 tisíc osôb**, resp. 13,8 %.

Zdroj: ŠÚ SR (30. 6. 2026) a prognóza ŠÚ SR / humannageografia.sk | Dataslide 3_10/2026

 5 403 009
obyvateľov
(30. 6. 2026)

 51,07 %
žien
(30. 6. 2026)

 10 271
živonarodených
(2. štvrtrok 2026)

 12 859
zomretých
(2. štvrtrok 2026)

 -2 588
úbytok obyvateľov
(2. štvrtrok 2026)

 Viac seniorov
zvyšuje sa podiel
obyvateľov vo veku 65+

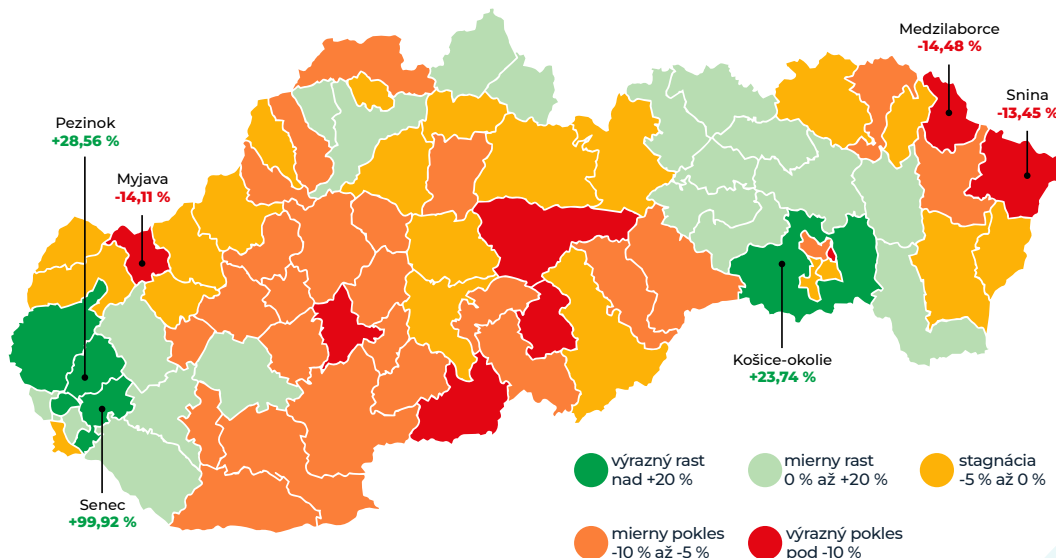
 Najstarší kraj
Trenčiansky
priemerný vek
44 rokov

 Najmladší kraj
Prešovský
priemerný vek
40 rokov

Údaje pochádzajú z verejne dostupných zdrojov a boli spracované s cieľom poskytnúť prehľadné porovnanie. Nesnažime sa hodnotiť ani posudzovať žiadnu zo spomenutých strán. Ak objavíte nepresnosť, budeme vďační za upozornenie na info@smartcitiesklub.sk.

Kde samosprávy rastú a kde sa naopak vyludňujú?

Zmena počtu obyvateľov v okresoch Slovenska (2000 - 2022, v %).

Okresy s najväčším rastom (2000 - 2022)

1	Senec	+99,92 %
2	Pezinok	+28,56 %
3	Košice-okolie	+23,74 %
4	Malacky	+23,46 %
5	Bratislava III	+21,40 %

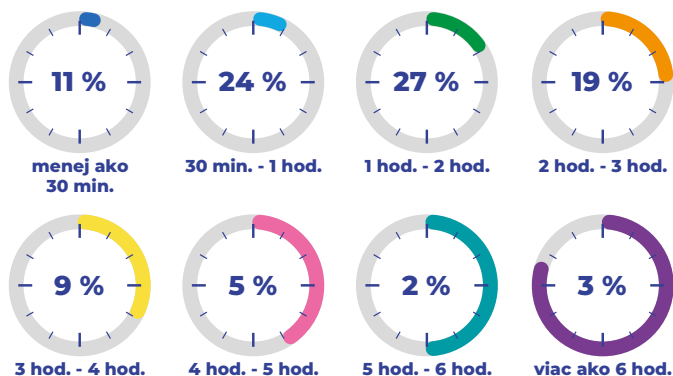
Okresy s najväčším poklesom (2000 - 2022)

1	Medzilaborce	-14,48 %
2	Myjava	-14,11 %
3	Snina	-13,45 %
4	Košice III	-12,85 %
5	Veľký Krtíš	-11,31 %

Zdroj: ŠÚ SR a humannageografia.sk | Dataslide 4_10/2026

Koľko času trávim na internete a na sociálnych sieťach?

Čas strávený denne na sociálnych sieťach a vybrané údaje o používaní internetu na Slovensku.

94 % používa internet (vek 16 - 74 rokov)
SR 94 % | EÚ 94,5 %

84 % účasť na sociálnych sieťach (vek 16 - 29 rokov)
SR 84 % | EÚ 88 %

87 % používateľov internetu navštevuje sociálne siete denne.

95 % používateľov internetu navštevuje sociálne siete aspoň raz týždenne.

47,9 % slovenských detí trávi na sociálnych sieťach a online viac ako 4 hodiny denne.*

3+ hodiny denne Intenzívne používanie sociálnych sietí je najčastejšie vo veku 15 - 24 rokov.

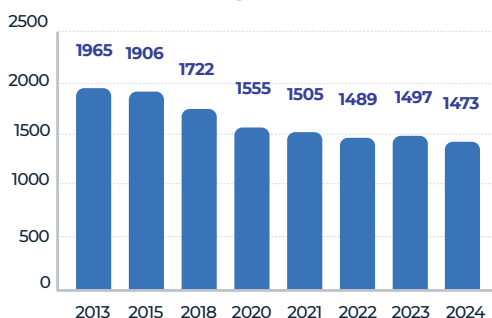
Zdroj: CEDMO/Ipsos, AMI Digital Index, Úrad komisára pre deti, Eurostat | Dataslide 5_10/2026

* Podľa prieskumu Úradu komisára pre deti.

Čítame na Slovensku a ako je to s dostupnosťou kníh?

Vývoj knižníc, titulov a využitia služieb knižníc.

Počet knižníc a pobočiek na Slovensku

Počet nových knižných titulov

Zdroj: štátne štatistické zisťovanie MK SR a SNK | Dataslide 6_10/2026

Knižnice a čítanie - kľúčové fakty

Výpožičky spolu v roku 2024
12 709 619

Aktívni používatelia služieb knižníc v roku 2024
450 027

Od roku 2013 do 2024 **klesol** počet knižníc a pobočiek o **25 %**.

Využívanie knižníc **po** pandémie **opäť rastie**.

Údaje pochádzajú z verejne dostupných zdrojov a boli spracované s cieľom poskytnúť prehľadné porovnanie. Nesnažíme sa hodnotiť ani posudzovať žiadnu zo spomenutých strán. Ak objavíte nepresnosť, budeme vďační za upozornenie na info@smartcitiesklub.sk.

Menej detí, menej kníh, viac obrazoviek: čísla, nad ktorými by sa Slovensko malo zamyslieť

Slovensko starne, vyludňuje sa a čoraz viac času trávi pred obrazovkami. Čerstvé dáta o demografii, výsledkoch testovania PISA, digitálnych návykoch a čítaní ukazujú krajinu v hlbokkej premene, v ktorej sa síce objavujú aj pozitívne signály, no výzvy jasne prevažujú.

Ako sa vyvíja slovenská spoločnosť? Dáta analyzujúce demografiu, digitálne návyky a vzdelanie ukazujú krajinu, ktorá prechádza hlbokou a nezvratnou transformáciou. Pri pohľade na demografické krivky je zrejmé, že Slovensko starne a počet jeho obyvateľov klesá. Prognózy odhadujú, že do roku 2080 by sa celkový počet obyvateľov mohol prepadať pod 4,7 milióna. Tento úbytok sa však netýka všetkých regiónov rovnako. Kým v Bratislavskom kraji sa do roku 2050 očakáva nárast obyvateľov o viac ako 7 %, zvyšok krajiny sa vyludňuje, najvýraznejšie Nitriansky kraj, kde má populácia klesnúť až o 18 %. Súčasne sa rapídne zvyšuje priemerný vek obyvateľov. V súčasnosti dosahuje u mužov 40,3 roka a u žien 43,4 roka. Podľa stredného scenára prognóz bude tento trend pokračovať a okolo roku 2050 prekročí celkový priemerný vek na Slovensku hranicu 46 rokov.

Tento demografický vývoj priamo formuje budúcnosť mladej generácie, na ktorú sa zameralo medzinárodné testovanie PISA 2025. Tu Slovensko prinieslo prekvapivo

pivo pozitívne správy. Pätnásťroční žiaci sa ako jediní z regiónu V4 a celej EÚ oproti roku 2022 celoplošne zlepšili, pričom zaznamenali nárast o 19 bodov naprieč čitateľskou, matematickou a prírodovednou gramotnosťou. Okolité štáty vrátane Českej republiky a Maďarska naopak zažili strmý pád. Priestor na prehnaný optimizmus tu však nie je, pretože dlhodobé porovnanie ukazuje, že súčasné výsledky sú stále slabšie ako v roku 2006 a na európskych lídrov, akými sú Estónsko či Írsko, naši žiaci naďalej strácajú desiatky bodov.

Kľúčom k pochopeniu stagnujúcej úrovne čitateľskej gramotnosti môže byť výrazná zmena v tom, ako trávimе voľný čas. Podľa prieskumu Úradu komisára pre deti až 87 % používateľov internetu na Slovensku navštevuje sociálne siete každý deň. U mladej generácie je tento trend ešte intenzívnejší. Takmer polovica slovenských detí trávi na sieťach a v online priestore viac ako štyri hodiny denne. Tento neustály informačný tlak si vyberá svoju daň v podobe mediálnej únavy, ktorú otvorene priznáva 58 % Slovákov.

S presunom pozornosti do digitálneho priestoru kontrastuje ústup tradičného čítania. Od roku 2013 klesol počet knižníc na Slovensku o štvrtinu. Hoci sa po pandemickom prepade počet aktívnych používateľov knižníc v roku 2024 mierne zotavil na 450 tisíc, priemerný počet výpožičiek na osobu sa trvalo znížil. Knižnice tak musia reagovať na fragmentáciu pozornosti a fenomén e-kníh tým, že sa z klasických výdajní kníh postupne menia na komunitné a študijné priestory.

Dáta hovoria jasne, a to, že Slovensko stojí na rázcestí. Úspešná budúcnosť krajiny bude závisieť od toho, ako efektívne dokáže vzdelávací systém reagovať na digitálne návyky mladej generácie a ako sa spoločnosť prispôsobí starnutiu populácie vo vyludňujúcich sa regiónoch.

Zdroje: OECD, MŠVVaŠ SR, Štatistický úrad SR, Ministerstvo kultúry SR, CEDMO, Úrad komisára pre deti (TASR).

Milan Douša

TOTO SI NENECHAJTE LEN PRE SEBA MÔŽE TO POMÔČŤ AJ VAŠEJ SAMOSPRÁVE

Pošlite to ďalej kolegom zo samosprávy.

Vedúcim aj výkonným zamestnancom, ale aj zriaďovaným a vlastneným organizáciám samosprávy, spolupracujúcim organizáciám či lokálnym stakeholderom.

Čo všetko tu nájdete?

Skúsenosti, ktoré fungujú v praxi. Inšpirácie zo zahraničia aj z domova. Konkrétne ponuky, inovácie a Smart Cities. Jednoducho všetko, čo posúva kvalitu života v samosprávach a ich prosperitu dopredu.

Pár klikov teraz môže znamenať veľký rozdiel neskôr.

V obraze budete nielen vy, ale aj celý váš tím a okolie.

**POŠLITE
MAGAZÍN
ĎALEJ**

Dobré nápady majú väčšiu silu, keď sa šíria.

Podelte sa o magazín Happy Smart Cities ešte dnes!

www.smartcitiesklub.sk

info@smartcitiesklub.sk

České a slovenské samosprávy posilňujú vzájomnosť

České a slovenské mestá a obce spája spoločná história, blízkosť, dlhoročné partnerstvá aj množstvo konkrétnych projektov. Predstavitelia Združenia miest a obcí Slovenska, Svazu miest a obcí České republiky a Sdružení místních samospráv České republiky vo Vile Tugendhat v Brne potvrdili spoločný záujem tieto väzby ďalej posilňovať a vytvárať priestor pre ich dlhodobý rozvoj.

Memorandum nadväzuje na vzťahy, ktoré medzi českými a slovenskými samosprávami už reálne fungujú. Jeho zmyslom nie je začínať spoluprácu odznova, ale dať jej kontinuitu, spoločný smer a priestor pre nové partnerstvá, projekty a odborné iniciatívy.

Obe krajiny spája spoločná história, blízkosť jazykov, kultúrne väzby, podobné problémy miest a obcí, ale aj množstvo konkrétnych partnerstiev. Práve tento potenciál chcú tri združenia systematickejšie rozvíjať a zároveň pripomínať, že česko-slovenská vzájomnosť nie je samozrejmosťou, ktorú stačí zdediť. Je potrebné ju udržiavať, naplňovať konkrétnym obsahom a odovzdávať budúcim generáciám.

Příkladom je iniciatíva Týždeň česko-slovenskej vzájomnosti, ktorá vstupuje už do svojho tretieho ročníka. Počas posledného októbrového týždňa si partnerské české a slovenské mestá a obce symbolicky vyvesujú vlajky druhej krajiny a pripomínajú tak svoje partnerstvá a spoločné väzby. Popri tom prebiehajú cezhraničné projekty, odborná spolupráca aj priama výmena skúseností medzi samosprávami.

ZMOS bol opäť partnerom Dňa rešpektu

Zaplnený štadión Antona Malatinského v City Aréne v Trnave bol dejiskom už piateho ročníka Dňa rešpektu, ktorého partnerom je aj Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS).

To dlhodobo spolupracuje s hlavným organizátorom - občianskym združením „Integrácia svieti pre všetky deti rovnako“ - pod vedením Slavomíra Krafčáka. Podujatie sa konalo pri príležitosti Pamätného dňa rešpektu a eliminácie nenávisťných prejavov voči deťom.

Približne 18 000 žiakov základných a stredných škôl z celého Slovenska videlo nielen symbolické futbalové stretnutie výberu Československa a výberu Európy, ale aj bohatý kultúrny program s viacerými slovenskými i českými umelcami.

„Atmosféra, ktorú vytvorili deti, bola úžasná,“ neskrýval nadšenie predseda ZMOS Jozef Božik, ktorý sa aj prihovril počas otvorenia Dňa rešpektu 22. septembra 2026.

„Deti sa bavili a hlavne vedeli, aké bolo poslanstvo vydareného dňa: rešpekt, úcta človeka k človeku a vzájomná snaha pomáhať si. To je to kľúčové, o čo sa snaží aj ZMOS: spája a pomáha všade tam, kde je to potrebné v rámci celého Slovenska. Som hrdý na to, že ZMOS je partnerom Dňa rešpektu, ktorý má nielen slovenský, ale dokonca medzinárodný rozsah,“ dodal predseda ZMOS Jozef Božik.

Začalo sa kolektívne vyjednávanie

Uskutočnilo sa prvé kolo kolektívneho vyjednávania o kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na rok 2027 pre zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, odmeňovaných podľa zákona č. 553/2003 Z. z.

Úvodné rokovanie otvorilo požiadavky odborov aj pohľad štátu a samospráv ako zástupcov zamestnávateľov na možnosti ich financovania. ZMOS zastupovali predseda Jozef Božik a riaditeľka Kancelárie ZMOS Zuzana Špačeková.

Mestá a obce potrebujú svojim zamestnancom ponúknuť primerané mzdy, aby si udržali kvalifikovaných ľudí a zabezpečili služby pre obyvateľov. Podľa predsedu ZMOS však pri dohode nemožno prehliadnuť rastúce výdavky samospráv ani finančné dôsledky opatrení prijímaných štátom, ktoré mestá a obce musia plniť. ZMOS preto žiada, aby súčasťou rokovania o mzdách bolo aj riešenie zdrojov na ich financovanie.

ZMOS naďalej presadzuje návrat podielu miest a obcí na dani z príjmov fyzických osôb zo súčasných 53 % na 56,1 %. Rovnakú podmienku uplatnil pri kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na rok 2026, ktorá pre nesúhlas samospráv s jej finančnými podmienkami nebola podpísaná. Odbory na rokovanie otvorili aj možnosť uzavrieť zmluvu na rok 2026 bez zvýšenia miezd s ostatnými dohodnutými ustanoveniami.

Kolektívne vyjednávanie bude pokračovať. Prvé kolo sa uskutočnilo vo štvrtok 24. septembra 2026 v priestoroch Úradu vlády SR v Bratislave.

Plynárenstvo na Slovensku má 170 rokov

170 rokov plynárenstva na Slovensku sme si pripomenuli Jesennou konferenciou Slovenského plynárenského a naftového zväzu, ktorý je partnerom Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS).

Vo Vysokých Tatrách sa vo štvrtok 24. septembra 2026 konala aj diskusia na tému Budúcnosť plynov vo výrobe elektrickej energie, vo vykurovaní a priemysle. Druhý diskusný blok patril téme História a aktuálne otázky slovenského plynárenstva. Slávnostného večera, ktorý bol spojený aj udeľovaním ocenení, sa zúčastnil aj predseda ZMOS Jozef Božik.

„V roku 1856 to bola práve Bratislava, v ktorej sa začali používať takzvané plynové lampy. Odvtedy sa datuje plynárenstvo na území dnešného Slovenska. Slovenský plynárenský a naftový zväz je dlhodobým partnerom ZMOS-u. Som hrdý na to, že od môjho zvolenia do funkcie predsedu v roku 2023 môžem s nimi úzko spolupracovať pri organizovaní konferencií, ale aj dôležitých podujatí. Súvisia s tým, ako ďalej s využívaním plynu najmä v kontexte aj centrálného vykurovania, ktoré v rámci Slovenska zabezpečujú viaceré mestá,“ povedal predseda ZMOS Jozef Božik.

Michal Paška, Združenie miest a obcí Slovenska

Tretí ročník Školy regionálních inovací priniesol do samospráv nové nápady a riešenia

Zdroj fotografie: <https://www.samospravnekkraje.sk/skola-inovaci/>

Bratislava sa v dňoch 6. – 8. októbra 2026 stala na tri dni centrom diania pre inovácie vo verejnej správe. Združenie Samosprávne kraje Slovenska (SK8) zorganizovalo už tretí ročník Školy regionálnych inovácií – bezplatného vzdelávacieho programu určeného zamestnancom samospráv.

Cieľom Školy regionálnych inovácií je posilniť schopnosť obcí, miest a krajov prinášať nové riešenia, podporovať inovatívne prístupy a zároveň pomáhať prekonávať zaužívané stereotypy v správe vecí verejných. Základom je prepájanie kreatívneho myslenia, digitálnych technológií a moderných metód, ktoré majú potenciál posunúť regionálny rozvoj vpred.

Tridsať účastníkov absolvovalo prednášky a praktické workshopy vedené expertmi z rôznych oblastí. Na podujatí rezonovali témy ako dátové rozhodovanie v samospráve, dizajnové myslenie pri riešení problémov, budovanie startupového prostredia, premena verejných priestorov, využitie umelej inteligencie vo verejnej správe či podpora podnikateľského potenciálu mladých ľudí.

Program obohatila aj prednáška Jaroslava Kacera, ktorá sa uskutočnila vďaka spolupráci so Smart Cities klubom, venovaná konceptu living labov, teda testovaniu nových riešení a nápadov priamo v prostredí samospráv ešte pred ich širším zavedením.

**SAMOSPRÁVNE KRAJE
SLOVENSKA**

Podujatie bolo zároveň priestorom na sieťovanie, výmenu skúseností a budovanie spolupráce medzi zástupcami krajov, miest a obcí. Práve tieto prepojenia, spoločné projekty a zdieľanie dobrej praxe sú základom inovácií, ktoré môžu prinášať efektívnejšiu správu, kvalitnejšie verejné služby a nové príležitosti pre rozvoj slovenských regiónov.

Viac informácií o programe nájdete na webstránke www.samospravnekkraje.sk/skola-inovaci/.

Tento projekt je spolufinancovaný s podporou Európskej únie cez program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko - Rakúsko.

Interreg

**Spolufinancovaný
Európskou Úniou**

Slovensko – Rakúsko

Madrid využíva energiu z mestského odpadu na nabíjanie zdieľaných elektrobicyklov

Madridský systém zdieľaných elektrobicyklov BiciMAD v roku 2026 využije elektrinu, ktorej obnoviteľný pôvod je doložený certifikátmi. Tie potvrdzujú výrobu energie zo spracovania komunálneho odpadu v Technologickom parku Valdemingómez.

Mestský dopravný podnik EMT Madrid získal certifikáty potvrdzujúce pôvod 1 498 MWh elektriny. Toto množstvo zodpovedá ročnej spotrebe všetkých 683 nabíjajúcich staníc systému BiciMAD. Na základe zmluvy so spoločnosťou Axpo Iberia je tak spotreba staníc krytá rovnakým množstvom elektriny vyrobenej z organického odpadu.

Certifikáty vydáva španielsky regulačný úrad CNMC. Stanice odoberajú elektrinu z bežnej siete, v ktorej sa energia z rôznych zdrojov mieša. Certifikáty však dokladujú, že množstvo zodpovedajúcej spotrebe bolo vyrobené z obnoviteľného zdroja.

Elektrobicykle sa nabíjajú v dokovacích staniciach prostredníctvom inteligentného systému, ktorý optimalizuje využívanie energie. Záruky pôvodu vydáva španielsky regulačný úrad CNMC. Potvrdzujú, že množstvo elektriny zodpovedajúcej spotrebe staníc bolo vyrobené z obnoviteľných zdrojov.

Systém BiciMAD má v súčasnosti 8 385 elektrobicyklov a v roku 2025 zaznamenal viac ako 13,7 milióna jazd. Mesto postupne umiestňuje na stanice informačné tabule, ktoré obyvateľom približujú

prepojenie odpadového hospodárstva a mestskej mobility. Prvú osadilo na stanici Banco de España.

Podľa Borju Carabanteho, ktorý v madridskej samospráve zodpovedá za urbanizmus, životné prostredie a mobilitu, projekt stojí aj na zodpovednom prístupe obyvateľov k triedeniu odpadu.

KOMENTÁR SMART CITIES KLABU

Na madridskom prípade je zaujímavé predovšetkým prepojenie dvoch oblastí, ktoré mestá často riadia oddelene: odpadového hospodárstva a dopravy. Odpad vyprodukovaný obyvateľmi sa stáva zdrojom energie využiteľnej aj pre mestskú mobilitu. Ide o zrozumiteľný príklad obehového hospodárstva. Informačné tabule na staniciach navyše pomáhajú vysvetliť jeho význam verejnosti a ukázať obyvateľom konkrétny zmysel triedenia odpadu.

Dôležité je pritom rozlišovať medzi pôvodom elektriny a jej fyzickou dodávkou. Záruky pôvodu sú nástrojom na preukázanie výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov. Neznamenajú, že elektrina z Valdemingómezu prúdi priamo do nabíjajúcich staníc, a ich nákup sám osebe nezvyšuje množstvo vyrobenej energie.

Prínos projektu spočíva v zhodnocovaní odpadu a v koordinácii energetických potrieb mestských služieb.

Pre slovenské samosprávy je tento príklad inšpiráciou najmä v spôsobe uvažovania. Bratislava prostredníctvom OLO a Košice prostredníctvom KOSIT už energiu z odpadu vyrábajú. Viaceré mestá zároveň prevádzkujú zdieľané bicykle alebo zavádzajú elektrické autobusy. Priestor na spoluprácu sa preto otvára medzi prevádzkovateľmi zariadení na energetické zhodnocovanie odpadu a poskytovateľmi mestskej dopravy.

Madrid ukazuje, že aj existujúce mestské služby možno prepájať do spoločného systému. Prvým krokom je zmapovať možnosti výroby a spotreby energie, nastaviť spoluprácu medzi partnermi a zrozumiteľne vysvetliť jej prínos obyvateľom. Takýto prístup môže mestám pomôcť lepšie využívať vlastné zdroje a premieňať princípy obehového hospodárstva na konkrétne služby.

Lubomír Glasa

Zdroj: <https://www.smartcitiesworld.net/micromobility/madrid-powers-e-bike-scheme-with-energy-from-city-waste-13240>

PRINESTE SVOJE ZNALOSTI A SKÚSENOSTI TAM, KDE SA ROZHODUJE

Smart Cities Klub je most medzi samosprávami, odborníkmi a firmami. Prekladáme know-how do jazyka, ktorému rozumie primátor i starosta.

 Smart Cities Klub
Knowledge Expert

Váš výskum má hodnotu až vtedy, keď mení realitu samospráv.

Pre akademický a neziskový sektor.

 Smart Cities Klub
Market Expert

Viete, čo trh reálne dokáže pre samosprávy, za koľko a s akými rizikami.

Pre podnikateľský sektor.

**Happy
Smart
Cities**

Oslovte samosprávy priamo so svojimi riešeniami, skúsenosťami a informáciami.

Napíšte nám e-mail a dohodneme si stretnutie, na ktorom spoločne nájdeme riešenie na mieru práve pre Vás.

24+

členských samospráv

10+

rokov skúseností

SIEŤ

odborníkov naprieč Slovenskom

TVORME BUDÚCNOSŤ SLOVENSKÝCH SAMOSPRÁV SPOLOČNE.

www.smartcitiesklub.sk

info@smartcitiesklub.sk